

Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën, Begroting en Justitie. Schriftelijke procedure in het kader van de bespreking van de BA 2020. Vragen aan minister Demir.

Justitie & Handhaving

Vragen van de CD&V fractie bij begrotingsaanpassing 2020 –

- In de begrotingsaanpassing wordt 280.000 euro voorzien voor de aanwerving van casusregisseurs in het kader van de strijd tegen intrafamiliaal geweld.

CD&V is voorstander van het versterken van de ketenaanpak intrafamiliaal geweld. Onze concrete vraag is of deze begrotingsaanpassing specifiek kadert in de versterking van de Family Justice Centers?

- Tijdens de bespreking van de begroting 2020 heeft Minister Demir gesteld dat het extra bedrag van 6 miljoen euro per jaar onder meer wordt ingezet bij de justitieassistenten, bij wie de werkdruk zeer hoog is. Een betere opvang van de slachtoffers van seksueel geweld en een gespecialiseerde risicotaxatie door criminologen en psychologen vereisen immers middelen, al zal geprobeerd worden om met het genoemde bedrag meer aan te pakken dan alleen seksueel geweld.

De Minister stelde tevens dat het geld wordt ingezet voor de werving van justitieassistenten en ook voor de opleiding voor de vermelde taken. Het aantal vte en de plaatsen zou nog worden nog bekeken met de justitiehuisen en de diensten.

Onze concrete vraag is hoe die 6 miljoen werd verdeeld onder de justitiehuisen onderling, onder de diverse taken van de justitieassistenten en welk bedrag werd er besteed aan de opleiding voor de diverse taken.

- Tijdens de bespreking van de begroting 2020 heeft de Minister gesteld dat er een bedrag van 12 miljoen euro voorzien is voor de enkelbanden voor de hele zittingsperiode.

Onze concrete vragen zijn de volgende :

- Hoeveel is er exact voorzien voor het huidig begrotingsjaar en is dat voldoende rekening houdende met het stijgend aantal enkelbanden?

- Wat is de stand van zaken van de elektronische monitoring van jeugddelinquenten? Zijn daarvoor middelen voorzien?

- Wat is de stand van zaken van de aanbesteding?

Vragen van Vlaams Belang fractie bij begrotingsaanpassing 2020 –

1. Beleidsveld Bestuursrechtspraak:

1.1. In haar beleidsnota 2019-2024 en de haar toelichting bij de begroting beleidsveld bestuursrechtspraak stelt de minister dat zij sterk zal inzetten op digitalisering van de dienst van de bestuursrechtcolleges (DBRC); deze digitalisering moet versneld worden doorgevoerd.

Voormelde beleids optie belast de begroting met extra uitgaven.

Toch wordt in de begroting voor het beleidsveld bestuursrechtspraak onder "beleidskredieten" 0,00 euro ingeschreven, en zijn deze "beleidskredieten" volgens de toelichting bij de begroting reeds vervat in de "apparaatskredieten" van de DBRC onder begrotingsartikel "PD0-1PAE4ZZ-WT – WERKING EN TOELAGEN" (waarin men dan een compensatie in functie van de digitalisering-meerkost zou verwachten, doch die op het eerste zicht onbestaande lijkt).

Kan de minister uitleggen waarom deze begrotingstechniek wordt toegepast, en dient in dit begrotingsluit geen digitalisering-meerkost te worden opgenomen (zo ja; in welke zin dient de begroting op dit punt aangepast)?

2. Beleidsveld Justitie & Handhaving:

2.1. In haar beleidsnota 2019-2024 Justitie & Handhaving voorziet de Vlaamse minister niet alleen in een optimalisatie van het bestaande elektronisch toezicht voor meerderjarige delict-plegers met onder meer de aankoop via overheidsopdracht van nieuw materiaal voor elektronisch toezicht, maar ook in de organisatie van de elektronische monitoring voor minderjarige delict-plegers die de naleving van een opgelegde sanctie van op een afstand controleert.

Zowel in het uitgaven-begrotingsartikel "GB0-1GCE2HA-WT – JUSTITIEHUIZEN EN ELEKTRONISCH TOEZICHT", als "GB0-1GAE2ZZ-WT – WERKING EN TOELAGEN" (apparaatskrediet) worden compensaties voorzien met vermelding "herallocatie budget nieuw beleid bevoegdheidspakket justitiehuis en elektronisch toezicht"

Kan de minister voor beide begrotingsartikelen de daarin opgenomen compensaties verduidelijken?

2.2. De minister geeft in de inleiding van haar beleids- en begrotingstoelichting naar aanleiding van de begrotingsaanpassing 2020 aan 280.000 euro te investeren in de onmiddellijke versterking van de ketenaanpak intrafamiliaal geweld en kindermishandeling. Hierbij volgende vragen:

- Hoe komt de minister tot net dit bedrag? Op welke cijfers is dit gebaseerd?
- Hoeveel extra slachtoffers wilt de minister met dit bedrag bereiken?
- Hoeveel personeel wilt de minister met dit bedrag extra aannemen?
- Wordt er een deel van dit budget ook gebruikt voor nieuwe opvanglocaties?
- Gaat de minister dit bedrag desnoods nog bijstellen indien blijkt dat dit niet voldoende is?

- Waar vind ik dit terug in de begroting?

2.3. De minister geeft aan in de inleiding van haar beleids- en begrotingstoelichting naar aanleiding van de begrotingsaanpassing 2020 geïnvesteerd te hebben in nieuw materiaal m.b.t. elektronisch toezicht om tegemoet te komen aan de exponentiële stijging van voorlopige hechtenissen bij het VCET.

- Hoeveel heeft de minister hierin geïnvesteerd?
- Welk materiaal werd aangekocht en in welke hoeveelheid?
- Hoeveel extra budget wordt er geïnvesteerd in materiaal voor elektronisch toezicht?
- In het begin van de zittingsperiode werd er 12 miljoen euro voorzien voor de enkelbanden. Wordt dit bedrag bijgesteld gezien de exponentiële stijging van voorlopige hechtenissen?

2.4. De minister geeft aan in haar beleids- en begrotingstoelichting naar aanleiding van de begrotingsaanpassing 2020 te investeren in de justitiehuisen en het elektronisch toezicht volgens begrotingsartikel "GB0-1GCE2HA-WT – JUSTITIEHUIZEN EN ELEKTRONISCH TOEZICHT".

- Hoeveel van het budget gaat er hiervan naar tolkkosten en de uitbetaling van een leefvergoeding voor personen onder elektronisch toezicht die over geen andere bestaansmiddelen beschikken?
- Hoeveel extra personeel plant de minister met dit budget aan te nemen om de huidige werkdruk te verlagen?

Vragen van de SP.A Fractie bij begrotingsaanpassing 2020 –

- De minister maakt in de inleiding melding van 280.000 euro aan investeringen in de onmiddellijk versterking van de ketenaanpak intrafamiliaal geweld en kindermishandeling. Waar in de begroting zijn deze extra middelen terug te vinden?
- Met deze extra middelen worden casusregisseurs aangeworven. Om hoeveel extra casusregisseurs zal dit gaan? Waar gaan die exact ingezet worden?

ANTWOORDEN

Aangezien een aantal vragen gelijkaardig zijn, zal ik trachten mijn antwoorden te bundelen. Ik zal starten met de antwoorden over intrafamiliaal geweld en de extra personeelsmiddelen, waar zowel cd&v, sp.a als het Vlaams Belang vragen over hadden.

- Intrafamiliaal geweld

Er werden verschillende vragen gesteld over de investering van **280 000 euro in de ketenaanpak intrafamiliaal geweld**. Met deze 280 000 euro die ik jaarlijks voorzie, werf ik 5 VTE casusregisseurs aan, eentje per provincie. Concreet gaat het over de ketenaanpak in Oost-Vlaanderen, West-Vlaanderen, Vlaams-Brabant en de ketenaanpak die deel uitmaakt van het Family Justice Center in Mechelen en het Family Justice Center in Limburg. Casusregisseurs zijn doorgaans maatschappelijk werkers en zitten in loonschaal B1 wat ongeveer neer komt op 56 000 per VTE per jaar. Samen dus 280 000 euro per jaar.

Zo één VTE casusregisseur kan ongeveer 25 dossiers voor zijn rekening nemen. In totaal gaat het dan in Vlaanderen om 125 nieuwe gezinnen die we via de ketenaanpak een uitweg uit het geweld kunnen bieden. Aangezien deze casusregisseurs in dit geval justitieassistenten zijn, was hiervoor geen begrotingsaanpassing nodig en werd dit meegenomen in de 6 miljoen die voorzien is voor bijkomende justitieassistenten op begrotingsartikel GB0-1GAF2ZZ-LO. Deze 280 000 euro is dus enkel voorzien voor personeel, niet voor nieuwe opvanglocaties. Vluchthuizen voor slachtoffers vallen namelijk onder de bevoegdheid van mijn collega-minister Beke. Wel voorzie ik tijdens de coronaperiode, in extra opvang voor 50 personen in een hotel. Mijn bevoegdheid als minister van Toerisme liet toe om deze opvangplaatsen in recordtempo te realiseren. Hiervoor werd voor 3 maanden 300 000 euro uitgetrokken op begrotingsartikel GB0-1GAF2ZZ-WT. En dat bleek ook nodig. Momenteel bieden we opvang aan 9 vrouwen en 14 kinderen. Dat zijn 23 slachtoffers die we dankzij het opvanghotel een veilige haven hebben kunnen bieden, waarvoor er anders een tekort zou geweest zijn. In het hotel heb ik ook een samenwerking met minister Beke opgezet, om ter plaatse hulpverlening van het CAW te voorzien en de vrouwen en kinderen zo goed mogelijk op te vangen. Ook werd er een samenwerking met het plaatselijke OCMW en kinderopvang gesloten. Voor ieder gezin wordt nu actief een exitstrategie opgesteld en samen met mijn collega minister Beke gekeken waar zij nadien terecht kunnen.

- Extra personeelsmiddelen

Ook over de **6 miljoen** die ik investeer in extra personeel werden een aantal vragen gesteld. De administratie is volop bezig met de opmaak van het personeelsplan. Vooreerst

diende er een bevraging bij de verschillende justitiehuzen en het Vlaams Centrum voor Elektronisch Toezicht (VCET) te gebeuren om de noden te bepalen. Vervolgens werden deze vertaald in concrete functies en een personeelsplan dewelke besproken kon worden met de vakbonden. Deze aanzienlijke uitbreiding van ongeveer 100 extra personeelsleden zit in de laatste fase.

Voor deze zomer wil ik dit plan op de Vlaamse Regering brengen. Pas als het plan goedgekeurd is, kan ik een overzicht geven van het aantal extra personeelsleden per functie. Het gaat voornamelijk om extra justitieassistenten (zowel voor slachtofferonthaal als daderbegeleiding), psychologen en criminologen die zullen gespreid worden over de justitiehuzen afhankelijk van de noden. Daarnaast worden er ook een twaalftal mensen aangeworven om het Vlaams Centrum voor Elektronisch Toezicht te versterken.

Van deze 6 miljoen wordt geen budget voorzien voor opleidingen aangezien het gaat om personeelsmiddelen en geen werkingsmiddelen. Niettegenstaande voorzien we wel degelijk opleidingen voor onze justitieassistenten op het werkingsbudget. De opleidingen die reeds vast liggen zijn de opleiding rond seksueel geweld die alle 504 justitieassistenten zullen volgen, en die ik nadien structureel wil verankeren voor alle nieuwe justitieassistenten die erbij komen. De huidige opleidingen kosten 77 000 euro en zullen gegeven worden door het Universitair Forensisch Centrum. Daarnaast voorzie ik een opleiding tijdelijk huisverbod en kindreflex die samen 43 000 euro kost maar die ook deels wordt gegeven wordt door interne opleiders waardoor de kosten hier gedrukt worden. Deze zijn terug te vinden op begrotingsartikel **GB0-1GAE2ZZ-WT**. Daarnaast voorzie ik ook een aantal opleidingen voor de ketenaanpak intrafamiliaal geweld en de Family Justice Centers en hun partners, zoals een opleiding eerdergerelateerd geweld, in samenwerking met Veilig Thuis Nederland en een opleiding bespreekbaar maken van seksuele gezondheid in samenwerking met Sensoa. Deze zullen genomen worden op het begrotingsartikel **GB0-1GAE2ZZ-WT**. Tenslotte zal er nog een opleiding risicotaxatie volgen, maar om het gehele kader rond risicotaxatie goed uit te werken, heb ik een werkgroep opgestart met experts, de justitiehuzen, de magistratuur, de psychosociale dienst van het gevangeniswezen etc om een gedegen beleid rond risicotaxatie uit te schrijven.

- Elektronisch Toezicht

Daarnaast waren er een aantal vragen rond Elektronisch Toezicht van zowel cd&v en Vlaams Belang, met ernaast nog een vraag over tolkkosten en leefloon. Ook hier bundel ik de antwoorden.

De kredieten die worden aangewend voor werkingskosten verbonden aan het elektronisch toezicht, in het bijzonder de huur van het materiaal voor elektronisch toezicht staan op begrotingsartikel GB0-1GCE2HA-WT. Daarop staan ook de tolkkosten, de uitbetaling van een leefvergoeding voor personen onder elektronisch toezicht die over geen andere bestaansmiddelen beschikken en de toekenning van de subsidies aan organisaties die instaan voor de uitvoering van bijvoorbeeld werkstraffen en gedragstrainingen. Deze zijn:

- **127 keur** budget bestemd voor de tolkkosten
- **1.500 keur** budget bestemd voor de uitbetaling van leefvergoedingen aan personen onder elektronisch toezicht die over geen andere bestaansmiddelen beschikken.
- **1.992 keur** voor de subsidiëring van initiatieven van werkstraffen en gedragstrainingen

- **500 keur** voor de uitkering van subsidies en financiering van uitgaven voor de ondersteuning van het beleid inzake de opdrachten van de justitiehuisen en het elektronisch toezicht. Op dit budget worden o.a. de opleidingen betaald rond seksueel geweld, de kindreflex, eengerelateerd geweld, etc.

Wat betreft de tolkkosten: Het is wettelijk bepaald dat de justitiehuisen voor de uitvoeringen van hun gerechtelijke opdrachten een tolk kunnen inschakelen ten aanzien van de opdrachtgever. Zij moeten immers ten alle tijden justitiabelen kunnen opvolgen en begeleiden, ook als deze de taal niet spreken. Het is dus van belang om ook diegenen die een andere taal spreken, van kortbij in het oog te houden. Het niet spreken van de taal mag namelijk geen excuus zijn om deze niet op te volgen.

Wat betreft de uitbetaling van de leefvergoedingen, heb ik onlangs al op het IMC Justitiehuisen aangekaart dat het niet kan dat in principe federale kosten naar Vlaanderen worden doorgeschoven. Dit is een keuze uit het verleden, waar ik niet mee akkoord ben. Daarom zal ik ook contact opnemen met mijn federale collega-minister Ducarme, zodat hij zijn verantwoordelijkheid hierin opneemt.

Dan wat betreft de enkelbanden: Het Vlaams Centrum Elektronisch Toezicht voorziet permanent een stock aan voldoende materiaal, zodat er te allen tijde voldoende enkelbanden voorradig zijn. Indien hier een tekort in de buffercapaciteit rijgt, wordt nieuw materiaal bij besteld. Ook in 2020 zijn er bijkomende bestellingen gebeurd, mede door de verhoging van het aantal aansluitingen met een enkelband. In januari/februari werden al 50 extra GPS-sets geleverd en een bijkomende bestelling van 200 GPS-units wordt momenteel geleverd aan het VCET. Daarnaast werden in januari/februari 50 TX 700 (enkelbanden) en 25 base-units geleverd. Binnen een 3-tal weken worden ook nog 150 bewakingsboxen bijkomend geleverd. De prijzen voor dat bijkomend materiaal die worden toegepast (worden geleased) zijn prijzen in euro/per dag en houden rekening met het aantal geactiveerde units in Vlaanderen en met functionaliteiten van de apparatuur. De prijzen zijn ook gebaseerd op de gebruiksduur van het ter beschikking gestelde materiaal. Het concreet budget wordt dus pas opgesteld bij facturatie. Vanwege concurrentieoverwegingen kan ik voorlopig geen details geven over de lopende tender. Eenmaal afgerond en gegund zal ik de nodige informatie schriftelijke bezorgen aan de commissie.

Als gevolg van het volmachtenKB dat op federaal niveau werd genomen om de gevangenen te ontvolken, opteren ook steeds meer onderzoeksrechters voor de modaliteit elektronisch toezicht in het kader van de voorlopige hechtenis. Gezien de levering van materiaal pas voorzien was voor deze week en een nieuwe levering voor het einde van deze maand, heb ik ander bijkomend GPS materiaal moeten bestellen. Het gaat over 50 stuks.

De huidige stijging van GPS materiaal door de federale corona maatregelen, waren uiteraard niet voorzien. Het gaat bovendien niet enkel om werkingsmiddelen, maar ook om personeelsmiddelen. Want ook het personeel moet die stijgende vraag blijven aankunnen. Ik voorzie in ieder geval om een 12tal extra mensen aan te werven bij het Vlaams Centrum voor Elektronisch Toezicht, maar een dergelijke procedure neemt tijd in beslag en dat was zo voorzien voor de corona crisis, om de stijging die daarvoor plaatsvond aan te kunnen. Indien de stijging van de huidige crisis zich blijft voortzetten, zal dat nog extra personeelsinzet vragen. Maar daar draagt dus niet enkel het Vlaams niveau een verantwoordelijkheid in. Het kan namelijk niet zijn dat het plaats tekort van de gevangenen geremedieerd wordt door het opdrijven van strafuitvoering door middel van

enkelbanden. In de eerste plaats dient het federale niveau zijn verantwoordelijkheid te nemen om, in het belang van de gezondheid van het gevangenispersoneel en gedetineerden, de nodige aanpassingen én capaciteit te voorzien.

Wat betreft de elektronische monitoring voor minderjarigen, onderzoek ik nog of we geen nieuwere technologie kunnen inzetten voor deze specifieke monitoring. Ik denk dat we bij minderjarigen af moeten van de klassieke enkelband en moeten inzetten op het gebruik van smartwatches die een zekere interactiviteit toelaat tussen de jeugddelinquent en zijn begeleider. Bovendien moet een nieuw systeem het makkelijker maken om in een betere GPS monitoring te voorzien. Zo zouden een aantal voorwaarden ingevoerd moeten kunnen worden die ook door het systeem kunnen gecontroleerd worden bv onderwijs of een werkstage volgen. Ik zal dus niet zomaar het huidige model van elektronische monitoring voor volwassenen overnemen. Daarvoor bekijk ik, in samenwerking met mijn collega minister Beke, om het budget jeugdhulp en jeugddelinquentierecht daarvoor aan te wenden.

De huidige overheidsopdracht zit in een finale fase. Om begrijpelijke redenen kan ik hier niet meer over zeggen.

Tenslotte wat betreft de herallocatie budget nieuw beleid bevoegdheidspakket justitiehuisen en elektronisch toezicht, gaat het om een herverdeling van kredieten teneinde de ministercode te corrigeren (die voordien nog onder collega minister Beke stond en dus nu onder minister Demir).

- DBRC

Wat betreft de vragen over extra middelen voorzien voor digitalisering van het DBRC, van Vlaams Belang, kan verwezen worden naar de beleids- en begrotingstoelichting van begrotingsopmaak 2020. Deze kredieten worden aangerekend op PD0-1PAE2ZZ-WT.

Uittreksel BBT Begrotingsopmaak 2020:

"...Het verbeteren van de procedures, onder meer via de verdere digitalisering ervan, wat op zijn beurt ook een impact heeft op de doorlooptijden van dossiers bij de bestuursrechtscolleges, wordt in de eerste plaats opgenomen via de werkingmiddelen (PD0-1PAE2ZZ-WT)..."

Er is dus geen begrotingsaanpassing gedaan, maar wel gevraagd om het digitaal loket niet afzonderlijk van het gehele digitaliseringsproces op te nemen, maar deze reeds versneld op te starten. Tegen het voorjaar hoop ik dus een digitaal loket voor het DBRC af te werken.